

Livet i ferskvann tema for uteskoledag

Etter en lang vinter er det godt å flytte naturfagundervisningen utendørs. Det fikk 5. trinn ved Lundamo skole oppleve torsdag 28. mai, for da gikk turen fra skolen og opp til Storvatnet i strålende vårsol. Tema for dagen var «Livet i ferskvann», og dagens aktiviteter var planlagt i samarbeid med prosjekt Klima, miljø og livsstil.

Elevene hadde brukt en times tid på turen fra skolen og opp til Storvatnet, og det var en fornøyd gjeng som kunne ta av seg sekkene og finne seg til rette på idylliske plasser ved vannet. Undervisningen startet nede ved vannet. Her fikk elevene høre om planen for dagen. Det ble også lagt vekt på informasjon om Allemannsretten og hvordan vi skal ferdes i skog og mark til beste for naturens kretsløp.

Livet i ferskvann

Ved første øyekast så det ikke ut til å være mye liv i Storvatnet. Det eneste vi så var noen fisker som hoppet og noen ender som svømte rundt.

Ved hjelp av hov ble det mulig å finne ut mer om hva som skjulte seg nede i vannet.

Elevene fikk vite at både fisk og fugler er avhengig av omgivelsene rundt vannet og av livet i vannet. Marte Aursand forklarte at surhetsgraden i vannet er med på å bestemme hvilke smådyr som trives i vannet. - Dersom det er rikelig med steinfluelarver i ferskvannet, er det tegn på at det er et oksygenrikt vann, sa hun. Marte forklarte videre at dersom det kommer næringsrik avrenning fra kloakk og jordbruk i tjern og slike vann som Storvatnet kan det føre til oppblomstring av næringskrevende alger og andre vekster. Disse algene og vekstene konkurrerer ut andre arter og fører til en ubalanse i kretsløpet. Det blir mye mer plantemateriale i vannet som dør, og når dette skal omdannes og brytes ned, trenger det oksygen fra vannet. Da blir det mindre til de oksygenkrevende artene. - Derfor er det viktig at vi ikke forurenses, for det påvirker artsmangfoldet og kretsløpet i vannet – der alle er avhengig av hverandre, forklarte hun.

Det var overraskende for mange å lære om at både vannkalven og vann-nymfelarven er glupske små dyr som lever av å spise andre. Ikke minst var det overraskende å få lære at vann-nymfen med de store øynene etter hvert klekkes og blir til en flott øyestikker med flotte farger.

Hver gruppe med elever fikk tildelt kartleggingsduker fra prosjekt Klima miljø og livsstil. Elevene samlet seg rundt bordet ved bålplassen for å lære hvordan den skulle brukes for å finne ut hvilke dyr som befant seg i vannet.

Naturfaglærer Ola Brodal følger med sammen med elevene.

I tillegg til hover og bestemmelsesduker, fikk elevene også tildelt vannbakker og små plastkopper med forstørrelsesglass i lokket. Etter hvert som elevene fanget ulike dyr med hoven, kunne de slippe dem opp i de hvite plastbakkene for å studere dyrene nærmere.

Spennende!

Artig, men også litt ekkelt å bli kjent med de små dyrene fra Storvatnet.

Elevene kunne vise til stor fangst av arter fra Storvatnet. Noen fant fåbørstemark, som ser ut som en liten stålorm. Andre fant vannlopper og hoppekreps, som begge er dyreplankton som lever av planteplankton. Og dyreplankton blir igjen spist av de som er enda større. Det som kanskje gjorde mest inntrykk på elevene var den store libelle-larven. Når den klekker ut fra skallet sitt, blir den til en stor øyenstikker med fire vinger!

I løpet av dagen ble det satt av god tid til en pause. Elevene koste seg med god mat og drikke i sola. Noen hadde også med pannekakerøre som ble stekt på bålpanna som prosjekt Klima, miljø og livsstil hadde gjort klar på forhånd. Elevene fikk også smakt på bjørkete, og det var nytt for de fleste!

(20.08.15)

Tekst og foto: Signy R. Overbye, Marte Aursand og Jan Henrik Dahl